

Yttrande från Västsvenska Handelskammaren:

Promemoria : Förslag om nya energimål

Västsvenska Handelskammaren tackar för möjligheten att få lämna synpunkter på förslaget om nya energipolitiska mål.

Vi är en partipolitiskt obunden medlemsorganisation för det västsvenska näringslivet med nära 3000 företag som medlemmar. Enligt de undersökningar vi gör om medlemsföretagens utmaningar och möjligheter är kompetensbristen och energifrågan stora frågor. Att attrahera och behålla rätt arbetskraft är en nyckelfråga för näringslivet. Den utmaningen är i sin tur starkt beroende av omvärldsfaktorer som tillgång på bostäder, kommunikationer och verksamhetslokaler. Att kunna säkerställa tillgången till energi är bl.a nödvändigt för fordonsindustrins batterifabriker och för kemiindustrins omställning till fossilfria produkter.

Förslag om nya energipolitiska mål

Sverige står inför en omfattande elektrifiering av transporter, industrier och samhälle. Gemensamma målsättningar och en bred enighet om dessa är välkommen och kan bidra till stabila förutsättningar för näringslivets investeringar och samhällets planering för elnät, regleringar och produktion. I Västsverige sker ett sektorsövergripande samarbete inom "Rådet för industriomställning Västra Götaland" som samlar ett regionalt ledarskap för klimatomställning av industrisektorn för att skapa en gemensam bild av utmaningarna och agera för åtgärder och hinderröjning. Deltar gör näringsliv, länsstyrelse och region.

De målsättningar som regeringen lyfter promemorian tangerar de frågeställningar och det arbete som rådet hanterar. Att lyfta dem och skapa en nationell plattform för energipolitiken är positivt och rimligt.

Planeringsmål för elsystemet

Målets formulering är rimlig och bör anses vara en grundnivå att man siktar mot att "leverera den el som behövs för en ökad elektrifiering och för att möjliggöra den gröna omställningen." Bedömningen om ett behov av minst 300 TWh är i linje med myndigheter och branschorganisationer. Bara i Västra Götaland räknar Rådet för industriomställning Västra Götaland har rådet landat i en gemensam bedömning. Inom länets gränser bör det årligen produceras ytterligare 15-20 TWh el till 2030, att jämföra med 6 TWh idag och elbehovet måste säkras under årets alla timmar. Det krävs också energieffektivisering och utveckling av flexibilitetslösningar.

Handelskammaren vill peka på att ett slutmål för 2045 inte är tillräckligt utan det bör delas upp på delmål för 2030 och 2037. Industrins och transporternas behov behöver mötas fortlöpande så att investeringar kan ske kontinuerligt och förutsägbart. Regeringen bör även fundera på att bryta ned målen regionalt då behov och tidsplaner för omställning skiljer sig mellan landets delar, där de industriella regionerna som Västsverige, Norrbotten och Västerbotten kan behöva lyftas fram.

Leveranssäkerhetsmål för elsystemet

Målsättningen är något som vi ställer oss bakom. Målet kan förvisso låta som ett självklart mål men vi ser, runt om i landet, att elproducenter och nätbolag kan ha svårt att leverera och möta ett växande behov. Målsättningen är rimlig och ger en tydlig förväntning på vad myndigheter och energiföretag ska leverera vilket har betydelse för näringslivets verksamhet och för dess framtida investeringar.

Det är särskilt viktigt att målen om leveranssäkerhet under samtliga krisnivåer. Erfarenheterna från Ukraina är tydliga kring att energisystemet är en måltavla och att det behövs en plan och förberedelser för att återställa eller att driva nätet i öar. Men en fråga som bör vara tydligare är resurserna för att reparera och återställa skadade system – elnät och produktion. Vem ska ansvara för lagerhållning av komponenter, vem ska stå för kostnaden och vem ska ansvara för systemet, myndighet, bolag eller kommun/länsstyrelse?

Energieffektiviseringsmålet

Vi välkomnar också förslaget att om att se över Sveriges energieffektiviseringsmål. Vi ser detta som en naturlig del i det kommande arbetet med att implementera EUs skärpta mål på området samt att ett ständigt arbete för minskad resursförbrukning är nödvändig för sänkta kostnader och för miljön.

Vi behöver fortsatt röja juridiska hinder för alla kraftslag och för nätutbyggnad, liksom beakta fjärrvärmens roll, och behovet av energieffektivisering, flex och lager. Dagens marknadsmodell behöver ses över i ljuset av det snabbt ökande elbehovet så att marknadsreglering och ersättningsystem bidrar till måluppfyllelse.

Det finns ett behov av att uppdatera och anpassa definitionerna av energieffektiviseringsmål så att dessa inte förhindrar snabbt skifte till fossilfritt system. Men även ett elektrifierat energisystem och användningen av elenergi bör vara energieffektiv.

Anders Wagner

.....
Public Affairs, Stockholm
Västsvenska Handelskammaren
Centralplan 15 | 111 53 Stockholm
Mobil | 0708-92 43 43

